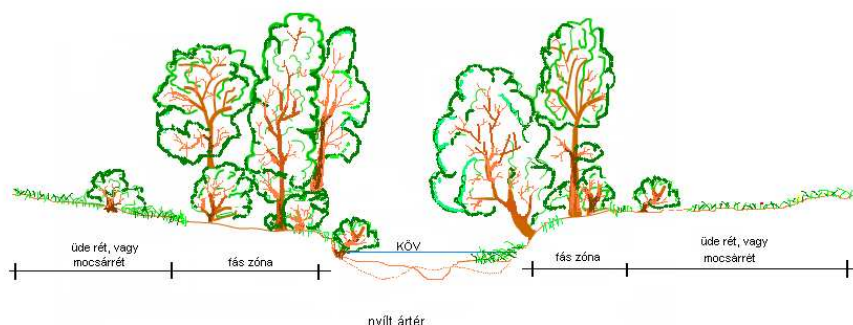

1-4. melléklet: Vízfolyás típusok referencia jellemzői

15. TÍPUS: SÍKVIDÉKI – MESZES – KÖZEPES-FINOM – KICSI VÍZGYŰJTŐ

HIDROMORFOLÓGIA

Nem hiányozhat referencia-állapotban a fás parti zóna. Ennek meghatározó fái elsősorban a fűzek, de a cserjeszint már nagyon változatos lehet, főleg az ártér felőli oldalon. A vízfolyásokra a széles ártér jellemző. Minimális elvárás az 500 m. Ezen az ártéren a patak, a folyó szabadon vándorolhat(ott), alakította saját szűkebb és tágabb környezetét. Ennek leutánozása ma is elképzelhető: akár 500-1000 m széles ártér (hullámtér) meghagyása mellett a vízfolyást magára lehet hagyni, és csak ennek az ártéri zónának a külső szélénél elvégezni azokat a szabályozásokat, amik a társadalom számára szükségesek. Érvényesül a parti fás zóna árnyékoló hatása, de így is 10-30%-os lehet a vízfelület növényfedettsége.

VÍZKÉMIA

paraméter	referencia-határérték
Kémhatás, pH [-]	7-8.5
Vezetőkéesség, λ [$\mu\text{S}/\text{cm}$]	<700
Klorid, Cl^- [mg/l]	<40
Oxigéntelítettség, O [%]	70 - 120
Oldott oxigén, DO_2 [mg/l]	>7
Biológiai oxigénigény, BOI_5 [mg/l]	<3
Kémiai oxigénigény, KOICr [mg/l]	<20
Ammónium-nitrogén, $\text{NH}_4\text{-N}$ [mg/l]	<0.2
Nitrit-nitrogén, $\text{NO}_2\text{-N}$ [mg/l]	<0.03
Nitrát-nitrogén, $\text{NO}_3\text{-N}$ [mg/l]	<1
Összes nitrogén, N [mg/l]	<1.5
Ortofoszfát-foszfór, $\text{PO}_4\text{-P}$ [mg/m^3]	<150
Összes foszfor, TP [mg/m^3]	<250

BIOLÓGIA

Parti- és vízinövényzet:

Ezeknek a típusoknak kétféle referencia-állapota is lehet: a szűkebb völgyekben, völgyeletekben és a kiszélesedő árterületeken referencia-állapotban (zavartalan állapotban) mind a hidrológiai és morfológiai viszonyok, mind pedig a makrovegetáció jellege élesen eltérnek egymástól. A szűkebb völgyeletekben érvényesül a parti fás zóna árnyékoló hatása, de így is 20-30%-os lehet a vízfelület növényfedettség. A kiszáradó típusoknál a mederben az azonális jelenthet növénymentes talajfelszínt, rövid tenyészidejű szárazföldi növényzetet és mocsári növényzetet is.

A kiszélesedő buckaközi lápokban gyakran 80-100%-os is lehet a növényfedettség, hasonlóan a szerves vízfolyásokhoz. Itt a növényzet szerkezete is lápi jellegű. A zónaszám változó 0 vagy 2(3) és a nagyobbaknál 3(4) lehet: azonális (hinaras-mocsárinövényes v. magassásos), v. hínár, mocsári (sokszor vegyes), patakkísérő erdősáv, rét. Jellemző, hogy csapadékosabb időszakokban az ártéri réteken a savanyúfüvek (sásfélék, szittyófélék) túlsúlya jellemző, szárazabb periódusban pedig az édesfüvek. A mélyártereken tartósabban vízállásos, pangóvízes területek alakulhatnak ki, és annak megfelelően változnak a növényzetben a dominanciaviszonyok is.

Az egyes indexek súlya az IMMI-ben az alábbi:

vízfolyás típus	T-index súlya	W-index súlya	Z-index súlya	F-index súlya	IMMI EQR
15	0,75	0,1	0,05	0,1	1

Halak:

Funkcionális guildek (FG) értékei referenciális állapotú vízfolyások esetében		Az FG részesedése a minősítés értékében (%)
1. Omnivor fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):	min: 60,0 max: 70,0	10
2. Nyílt vízi fajok száma (db):	-	-
3. Metafitikus fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):	min: 75,0 max: 85,0	20
4. Bentikus fajok száma (db):	min: 4	10
5. Litofil fajok száma (db):	-	-
6. Fitofil fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):	max: 0,0	20
7. Reofil fajok száma (db):	-	-
8. Stagnofil fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):	min: 65,0	20
9. Specialista fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):	min: 60,0	10
10. Őshonos fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):	min: 97,5	10

Lebegő algák:

A-klorofill tartalom (merített vízminta)	A fitoplankton funkcionális csoportjainak relatív részesedése r
A vegetációperiódusban gyűjtött minták legalább ¾-ed részében a a-klorofill tartalom nem haladja meg a 4,2 µg/l értéket, a fennmaradó esetekben is kisebb érték mérhető, mint 28 µg/l.	A gyűjtött minták legalább ¾ -e esetén igaz, hogy a bentikus kovaalgák TIB aránya meghaladja a 75%-ot, s a fennmaradó részt planktonikus kovaalga fajok A B C D adják. Az N P T Z X3 X1 Y funkcionális csoportok fajai előfordulhatnak, de dominanciájuk nem jellemző.

Bevonatképző algák:

A figyelembe vett index lehetséges értéke	A fitobenton esetén figyelembe vett minőségi jellemző
Referencia index érték 14,1	<i>Achnanthes minutissimum</i> dominancia, vagy <i>Achnanthes minutissimum</i> / <i>Fragilaria capucina</i> dominancia subdomináns: <i>Meridion circulare</i> , <i>Planorbulina lanceolata</i>

Vízi makroszkópikus gerinctelenek

Altípus	Referencia állapot
	Egy vegetációs perióduson belül vett két minta közül legalább az egyikben az 1., a 11., a 14. és a 17. karakterfajcsoportokba tartozó fajok száma eléri vagy meghaladja a 12-t, melyek legalább 50%-a a 1. karakterfajcsoportba tartozik, továbbá a 7. és a 12. karakterfajcsoportba tartozó fajok száma minimum 5. Mindemellett a karakterfajok egyedsűrűsége meghaladja az adott fajra vonatkozó referencia küszöbértéket.